8. SINIF 1. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T. C. İNKILAP TARİHİ ve ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık ERZURUM Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. **Doğru olan ifadelerin başına ‘D’, yanlış olan ifadelerin başına ‘Y’ yazınız.**

- ( ) Coğrafi keşifler, Avrupa’nın ekonomik olarak kalkınmasında etkili olmuştur.
- ( ) Avrupa’da bilim, sanat ve edebiyat alanındaki gelişmelerin yaşandığı döneme Rönesans denir.
- ( ) Reform ile birlikte Avrupa’da deney ve gözleme dayanan bilimsel gelişmelerin önü açıldı.
- ( ) Orta Çağ’da Avrupa’da akla ve bilime öncelik veren bir anlayış hâkimdi.
- ( ) Aydınlanma Çağı’nda yaşanan bilimsel ve teknolojik gelişmeler Sanayi İnkılabı’nın temellerini atmıştır.
- ( ) Fransız İhtilali ile birlikte özgürlük, eşitlik, demokrasi ve milliyetçilik gibi kavramlar dünyaya yayılmıştır.
- ( ) Milliyetçilik düşüncesi Osmanlı Devleti gibi çok uluslu devletleri olumlu etkilemiştir.
- ( ) Sanayi İnkılabı ile hammadde ve pazar ihtiyacının artması sömürgeciliğin başlamasına neden olmuştur.
- ( ) Sanayi İnkılabı ile insan gücüne duyulan ihtiyaç daha çok artmıştır.
- ( ) Sanayi İnkılabı Osmanlı Devleti’nin ekonomisini olumsuz etkilemiştir.

2. Kutucukta verilen kavramları uygun boşluklara yerleştiriniz.

- Coğrafi Keşifler
- Fransız İhtilali
- Sanayi İnkılabı
- Sömürgecilik
- Rönesans
- Reform

1. ……………………………….. ile dünyanın bilinmeyen birçok bölgesi tanındı. Avrupa devletlerinin birçoğu zenginleşti ve sermaye birikimi elde ettiler.

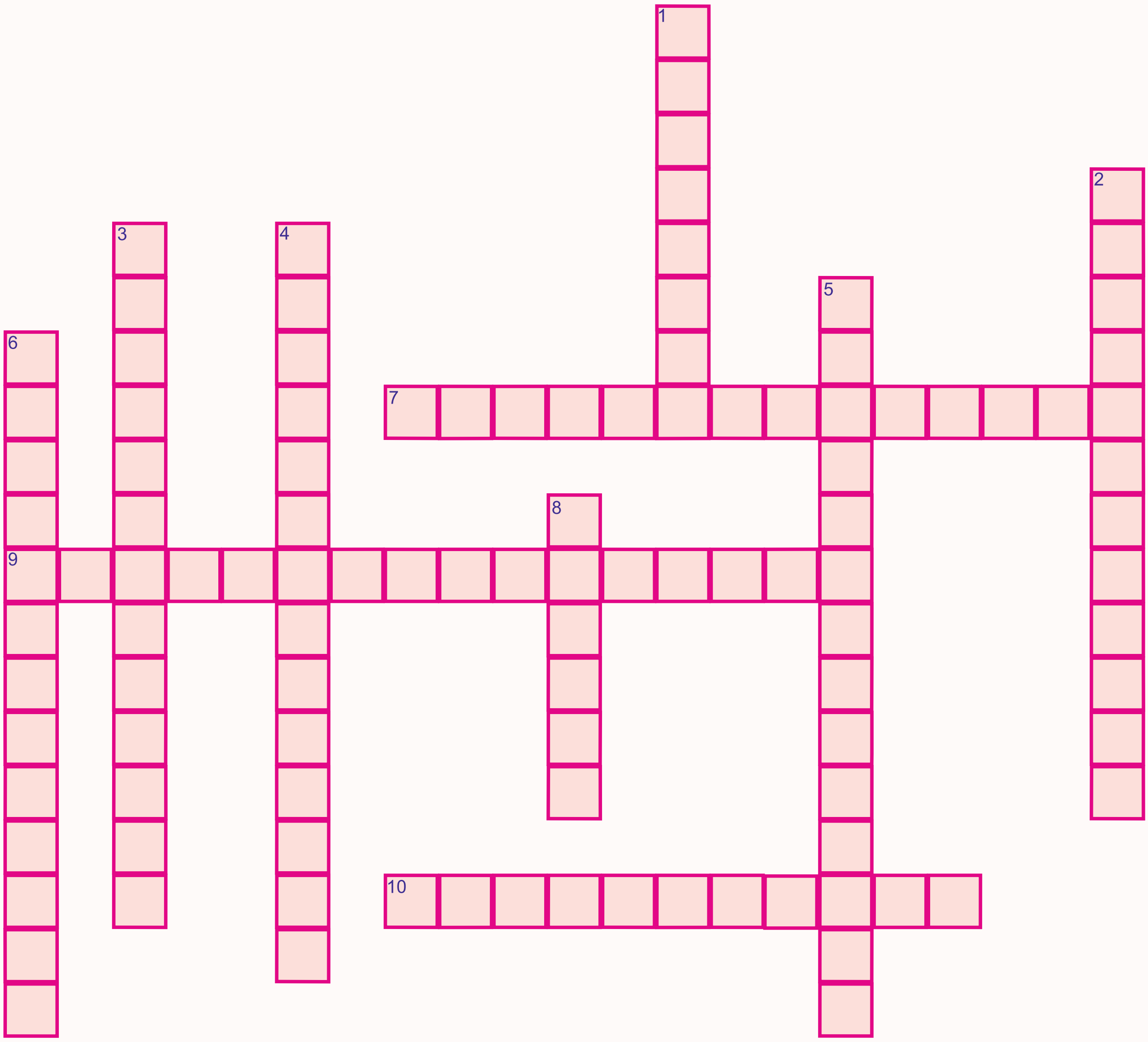
2. İngiltere'de başlayan ……………………………….. hızla bütün Avrupa ülkelerine yayılmıştır. Osmanlı Devleti bu gelişmeleri takip edemediği için ekonomik olarak çökmüştür.

3. ……………………………………… ile tüm dünyada adalet, eşitlik ve milliyetçilik düşünceleri doğmuştur. Bu düşünceler çok uluslu bir imparatorluk olan Osmanlı'yı olumsuz etkilemiştir.

4. Hammadde ve pazar arayışına giren devletler sanayisi gelişmemiş devletlerden elde ettikleri ………………………… ile zenginleşip güçlenmiştir.

5. Yaşanan yeniliklerle zenginleşen Avrupa'da bilim, sanat ve kültür alanında ……………………….. , din alanında ise ………………………………. hareketi gerçekleşmiştir.

3. Aşağıda verilen bulmacayı çözünüz.

1. Avrupa'da sanat, edebiyat ve bilim alanında meydana gelen gelişmedir.
2. Bir devletin, kendi sınırları dışında, başka devletleri siyasal ve ekonomik egemenliği altına alarak yayılması.
3. Meşrutiyet karşıtlarının İstanbul'da çıkardıkları isyanı bastırmakla görevli ordunun adı.
4. Avrupa'da 18. yüzyılda bilgiye dayalı özgür ve akılcı düşünmenin ön plana çıktığı dönem.
5. Buhar gücünün makinelere uygulanması ile üretim teknolojisinde büyük değişikliklerin meydana geldiği dönem.
6. Fransız İhtilali ile oraya çıkan ve her milletin kendi devletini kurması gerektiğini savunan anlayış.
7. I. Meşrutiyet'in ilan edilmesinde etkili olan Jön Türkler olarak da bilinen Osmanlı aydınlarıdır.
8. Katolik kilisesinin bozulması ve dinî amaçlardan uzaklaşması üzerine dinî alanda yapılan yenilikler.
9. II. Meşrutiyet'in ilan edilmesinde etkili olan cemiyet.
10. Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası.

4. **Aşağıda verilen bilgilerden doğru olanın başına 'D' yanlış olanın başına 'Y' yazınız.**

- Avrupa'da 18. yüzyılda akla ve mantığa dayalı bilimsel düşüncenin ön plana çıktığı dönem Aydınlanma Çağı olarak adlandırılmıştır.
- Osmanlı Devleti'nde anayasal sisteme geçiş ve halkın yönetime katılması ilk olarak Tanzimat Fermanı ile gerçekleşmiştir.
- Coğrafi keşifler sonucunda yeni yerler keşfedilmiş, Avrupalı devletler ekonomik olarak zarar görmüştür.
- Avrupa'da Rönesans ve Reform'la birlikte skolastik düşünce yerini özgür düşünceye bırakmıştır.
- 18. yüzyılda gerçekleşen Sanayi İnkılabı sonucunda ucuz ve seri üretime geçilmiş, ham maddeye duyulan ihtiyaç artmıştır.
- İslamcılık fikri doğrultusunda dil, din, ırk ayrımı yapılmaksızın Osmanlı toplumu oluşturularak herkes eşit kabul edilmiştir.
- Osmanlı'nın Avrupa'ya açılan kapısı Selanik birçok milletin bir arada yaşadığı kültürel anlamda zengin ve çok uluslu bir şehirdir.
- Mustafa Kemal Atatürk'ün Selanik Mülkiye Rüştiyesi'nde okurken sınavlarına gizlice girerek Askerî Rüştiyeyi kazanması onun ileri görüşlü bir lider olduğunu gösterir.
- Mustafa Kemal'in kurmay başkanlığını yaptığı Hareket Ordusu'nun İstanbul'a gelerek 31 Mart Ayaklanması'nı bastırması yenilik ve demokrasi yanlısı olduklarını gösterir.

5. **Aşağıda güçlü Avrupa'nın doğuşuna sebep olan bazı gelişmeler ve bu gelişmelere ait açıklamalara yer verilmiştir.**

1. COĞRAFİ KEŞİFLER	**2. RÖNESANS**	**3. REFORM**
4. AYDINLANMA ÇAĞI	**5. FRANSIZ İHTİLALİ**	**6. SANAYİ İNKILABI**

Avrupa'da meydana gelen gelişmelere ait numaraları uygun kutucuğa yerleştiriniz.

◯	Dünya genelinde eşitlik, bağımsızlık, adalet ve milliyetçilik düşüncelerinin yayılmasına sebep olmuştur.
◯	Avrupa'da bilim, sanat ve edebiyat alanındaki ilerlemelerdir.
◯	İnsan aklını merkeze alan düşünce sisteminin yayıldığı dönemdir.
◯	Avrupa'da din alanında meydana gelen değişimdir.
◯	İngiltere'de ortaya çıkmış olup ham madde kaynakları bulmaya ve yeni pazarlar aramaya sebep olmuştur.
◯	Dünyanın bilinmeyen birçok yeri bulundu ve oralardaki değerli madenler Avrupa'ya taşındı.

6. **Tabloda verilen açıklamalarla Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerini "X" işaretini kullanarak eşleştiriniz.**

AÇIKLAMA	İLERİ GÖRÜŞLÜLÜK	KARARLILIK	BİRLEŞTİRİCİLİK	ÇOK YÖNLÜLÜK	İDEALİSTLİK	VATANSEVERLİK
Türk milletinin ihtiyaçlarından doğan hayallerini gerçekleştirmek için planlı bir şekilde çalışmıştır.						
Trablusgarp'ta İtalyanlara karşı halkı örgütleyerek önemli başarılar elde etmiştir.						
Mustafa Kemal ''İstikbâl göklerdedir.'' sözünü söyledikten yıllar sonra savaş uçaklarının savaşlardaki önemi artmıştır.						
Çanakkale Savaşı'nda yaralandığı halde kahramanca savaşmaya devam etmiştir.						
Annesi askerî okula gitmesini istememiştir. Ancak o annesinden gizlice askerî okul sınavına girerek askerî okulda okumaya başlamıştır.						
Askerlik görevi dışında edebiyat, tarih ve sanatsal faaliyetlerle de ilgilenmiştir.						

7. Verilen kelimeleri boşluklara uygun şekilde yerleştiriniz.

- **Osmanlıcılık**
- **I. Meşrutiyet**
- **Örgütleyicilik**
- **Mantıklılık**
- **Tevfik Fikret**
- **Türkçülük**
- **Yunanistan**
- **Tanzimat Fermanı**
- **Vatanseverlik**
- **Rönesans**
- **Ziya Gökalp**

1) ……………………padişahın yetkilerini kısıtlayarak anayasal sisteme geçişi sağlayarak, halkın kısıtlı da olsa yönetime katılımını artırmıştır.

2) Dil, din, ırk ayrımı gözetmeksizin bütün milletleri bir araya toplamayı hedefleyen düşünce sistemi……………………………..

3) Mustafa Kemal Atatürk Trablusgarp Savaşı'na gönüllü katılarak………………………, halkı İtalyanlara karşı kışkırtarak ………………………..özellikleriyle ön plana çıkmıştır.

4) 16. yüzyılda bilim, kültür, sanat, edebiyat alanında Avrupa'da meydana gelen gelişmelere ……………………………denir.

5) ……………. milliyetçilik ve Türkçülük üzerine yazdığı eserlerle Mustafa Kemal Atatürk'ün düşünce dünyasının gelişmesine katkı sağlamıştır.

6) ……………………. Osmanlı vatandaşları ve gayrimüslimler arasında eşitlik sağlayarak, halk arasında eşitlik sağlamayı amaçlamıştır.

I. Balkan Savaşı öncesinde Balkanlar

I. Balkan Savaşı sonrasında Balkanlar

8. **Haritalardan yararlanarak verilen soruları <u>doğru-yanlış</u> şeklinde cevaplandırınız?**	**D / Y**
➢ Osmanlı Devleti'nde toprak kayıpları yaşanmıştır.	
➢ Yunanistan 2. Balkan Savaşı'na katılmamıştır	
➢ Balkan Savaşları sonucunda yeni devletler kurulmuştur.	
➢ Balkanlarda sınır değişiklikleri yaşanmıştır.	
➢ Savaştan kazançlı çıkan tek devlet Bulgaristan olmuştur.	
➢ Osmanlı Devleti Ege Adalarını kaybetmiştir.	
➢ Osmanlı Devleti Trakya'nın tamamını kaybetmiştir.	

9. Aşağıda Mustafa Kemal ile ilgili verilen durumları inceleyiniz. Kişisel özelliklerini tablodaki boşluklara yerleştiriniz.

AÇIK SÖZLÜLÜK - KARARLILIK - BİLİMSELLİK - AKILCILIK - GERÇEKÇİLİK - İLERİ GÖRÜŞLÜLÜK ÇOK YÖNLÜLÜK - TEŞKİLATÇILIK - VATANSEVERLİK - LİDERLİK - MANTIKLILIK - BARIŞÇILIK TUTARLILIK

DURUM	KİŞİLİK ÖZELLİĞİ
Sofya Ataşemiliterliğinde bulunduğu süreçte (1913-1915) arkadaşlarına mektup yollamış ve çok yakın bir zamanda büyük bir silahlı çatışmanın başlayacağını, bunun cihan harbine dönüşeceğini belirtmiştir.	
Manastır Askeri İdadisi'ndeyken 1897 yılında çıkan Türk-Yunan Savaşı'na gönüllü olarak katılmak istemiş, okuldan kaçmıştır.	
Büyük Taarruz'u başkomutan olarak yönetmesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanı olması, bir geometri kitabı yazması ve hitabet yeteneğinin olmasıdır.	
Annesinin rızası olmamasına rağmen asker olmayı kafasına koymuş ve gizlice sınavlara girerek Selanik Askeri Rüştiyesi'ni kazanmıştır.	

10.

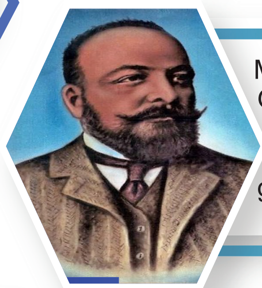
MONTESQUİUE
Yöneticileri halk tarafından seçilen yönetim biçimi olan Cumhuriyet idaresinin diğer rejimlere göre en ideali olduğunu belirtmiştir.

J.J.ROUSSEAU
Yasaların uygulanmadığı bir ülkede devletlerin varlığından söz edilemeyeceğini ve yasaların bir toplumda yaşayan bütün bireylere eşit şekilde uygulanması gerktiğini vurgulamıştır.

VOLTAİRE
Tarih ve edebiyat alanında önemli eserler kaleme alarak Avrupa'da meydana gelen "Aydınlanma Çağı"na önemli katkılar sunmuştur.

MEHMET EMİN YURDAKUL
Özellikle milliyetiliği, halkçılığı savunan eserler yazmıştır. Toplum ve ülke sorunlarını gerçekçi bir dille ifade etmiştir.

NAMIK KEMAL
Vatan ve millet kavramları üzerinde önemle duran ünlü şair ve yazar Türk milliyetiliğinin öncüleri arasında yer almıştır

TEVFİK FİKRET
Devrimci ve idealist fikirleriyle dönemin pek çok aydınını etkilemiştir.Türk edebiyatının Batılılaşmasında büyük pay sahibidir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün fikir hayatının oluşmasında etkili olan düşünürler hakkında bilgi verilmiştir. Bu düşünürlerin özellikleri göz önüne alındığında Mustafa Kemal Atatürk'ü hangi açıdan etkilediklerini tabloda uygun kutucuğa işaretleyeniz.

YAZARLAR	MİLLİYETÇLİK	VATANSEVERLİK	İNKILAPÇILIK	CUMHURİYETÇİLİK	BİLİMSELLİK AKILCILIK	YURTTAŞLIK BİLİNCİ
MONTESQUİUE						
J.J.ROUSSEAU						
VOLTAİRE						
MEHMET EMİN YURDAKUL						
NAMIK KEMAL						
TEVFİK FİKRET						

11.

Balkan Savaşları Öncesi Osmanlı Sınırları

I. Balkan Savaşı Sonrası Osmanlı Sınırları

II. Balkan Savaşı Sonrası Osmanlı Sınırları

Verilen haritalardan hareketle bilgilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

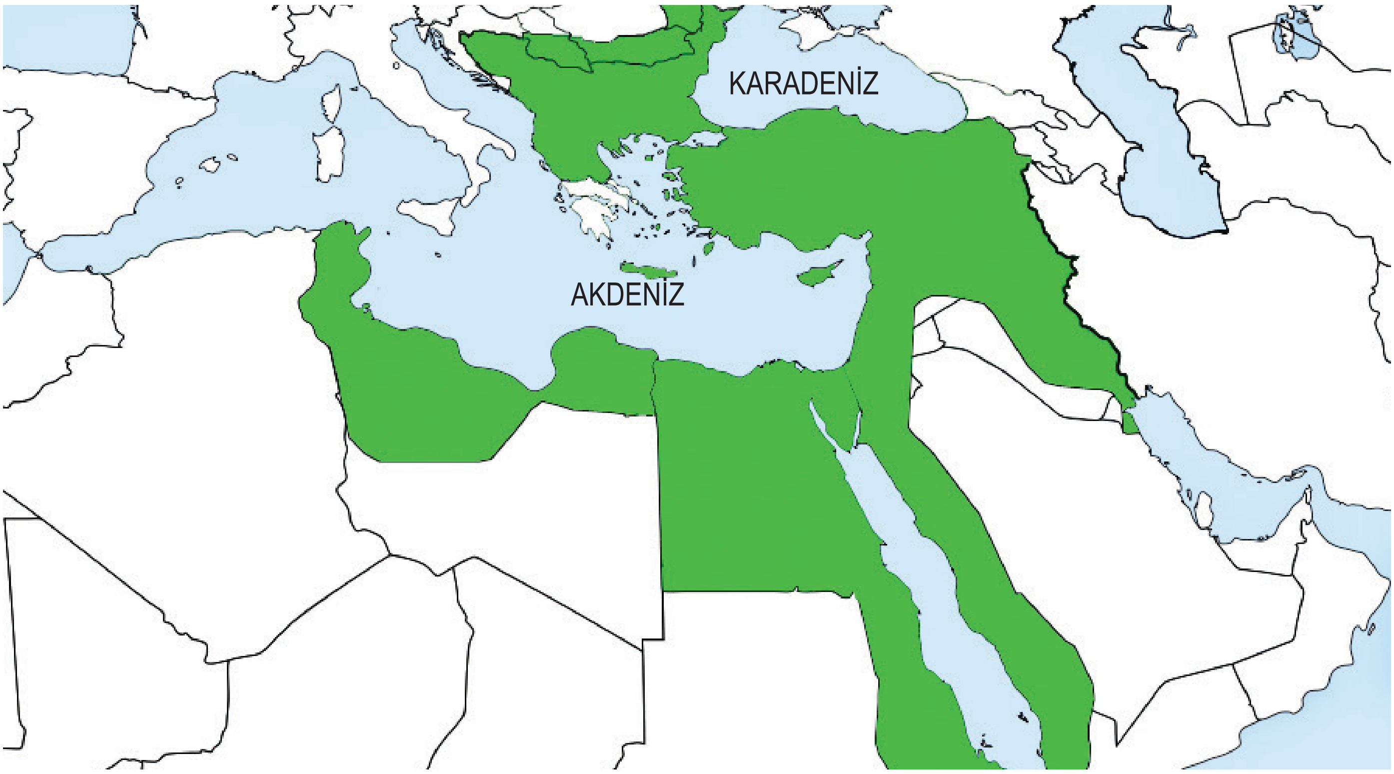
A) Osmanlı Devleti I. Balkan Savaş'ında toprak kaybetmiştir.

B) Osmanlı Devleti II. Balkan Savaşı'nda Edirne'yi geri almıştır.

C) Balkan Savaşları sonucunda kaybedilen toprakların tamamı geri alınmıştır.

D) Osmanlı Devleti'nin sınırlarında değişikler yaşanmıştır.

12. "19. ve 20. yüzyılda Osmanlı Devleti aydınları kötü gidişatı önlemek amacıyla ortaya birçok fikir akımı atmıştır."

Haritadan hareketle yeşil renkle gösterilen bölgeleri kapsayan fikir akımı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türkçülük

B) İslamcılık

C) Osmanlıcılık

D) Batıcılık

13. 1789 Fransız İhtilali dünyanın birçok ülkesini olumlu ve olumsuz yönde etkilemiştir. Bu etki özellikle eşitlik, hürriyet, adalet ve milliyetçilik alanlarında olmuştur. Osmanlı Devleti de bu ihtilalin etkilerini zamanında sezememiş bu nedenle Fransız İhtilali Osmanlı Devleti'nin iliklerine kadar işlemiş ve devlet düzenini alt üst etmiştir. Aydınlar ve yöneticiler bu ihtilalin etkilerini ortadan kaldırmak için;

- Osmanlıcık, Türkçülük ve İslamcılık gibi fikirler ortaya atmışlardır.
- Meşrutiyeti ilan etmiş ve devletin ilk anayasasını hazırlamışlardır.
- Tanzimat Fermanı ve Islahat Fermanı'nı ilan etmişlerdir.

Metinden hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi <u>yapılamaz</u>?

A) Devlet anayasal düzene geçmiştir.

B) Demokratik sisteme geçiş yapılmıştır.

C) Yönetim sistemi değişime uğramıştır.

D) Siyasî ve sosyal düzen korunmuştur.

14. 20. yüzyıl başlarında sömürge elde etmek isteyen İtalya, Osmanlı toprağı olan Trablusgarp'a saldırdı. Osmanlı Devleti bu toprakları korumak için karadan asker gönderemedi çünkü kara yolu üzerindeki Mısır İngilizlerin elinde bulunuyordu. Donanma zayıf ve bakımsız olduğu için deniz yoluyla da müdahale yapılamadı. Bu durum karşısında Mustafa Kemal'in de aralarında bulunduğu Enver Bey, Ali Fethi Bey gibi subaylar, devletin bilgisi dâhilinde bu toprakları korumak için kendi istekleri ile gizlice Trablusgarp'a gittiler. İtalyanlara karşı yerel kuvvetlerden güçlü bir cephe kurarak başarıyla direndiler.

Paragrafa göre aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Trablusgarp ile Osmanlı Devleti'nin kara bağlantısı yoktur.

B) Mustafa Kemal ve arkadaşları bu savaşa gönüllü olarak katılmıştır.

C) Bu savaş sonucunda İtalya ile Uşi Antlaşması yapılmıştır.

D) Osmanlı Devleti Trablusgarp'a yardım edecek durumda değildir.

15.

Verilen bilgilere göre,

I. Kanun üstünlüğü benimsenmiştir.

II. Özel mülkiyet yasallaşmıştır.

III. Mali ve hukuki alanda yenilikler getirmiştir.

IV. Halkın yönetime katılımı sağlanmıştır.

V. Vergi adaleti sağlanmıştır.

durumlardan hangilerine ulaşılabilir?

A) I, II ve IV

B) II, III ve V

C) I, III ve IV

D) I, II, III ve V

16. Tanzimat Fermanı'nın bazı maddeleri verilmiştir.

I. Mahkemeler herkese açık hale getirilecek.

II. Herkesten kazancına göre vergi alınacak.

III. Din, dil, ırk farkı gözetmeksizin Osmanlı vatandaşları kanunlar önünde eşit olacak.

IV. Can ve mal güvenliği ile namus dokunulmazlığı devletin güvencesi altına alınacak.

Bu bilgiler hangi fikir akımı ile ilişkilendirilebilir?

A) Osmanlıcılık

B) Türkçülük

C) İslamcılık

D) Batıcılık

17. Osmanlı Devleti'nin son zamanlarında bazı aydın ve devlet adamları kötü gidişatı önlemek amacıyla birtakım çözüm yolları aramıştır.

Bu amaçla ortaya atılan çözüm yolları:

I. Osmanlı Devleti içindeki bütün milletler eşit kabul edilerek birlik ve beraberlik içinde yaşayan toplum oluşturulmak istenmiştir.

II. Çağın fikir ve ihtiyaçlarına uygun bir devlet oluşturulmaya çalışılmıştır.

III. Osmanlı Devleti içerisinde yaşayanları milli bir ülkü etrafında birleştirmek amaçlanmıştır.

IV. Halife etrafında toplanarak ülkeyi kurtarmak istemişlerdir.

Verilen öncüller aşağıdaki fikir akımlarından hangileriyle ilişkilidir?

	Batıcılık	İslamcılık	Osmanlıcılık	Türkçülük
A)	II	I	IV	III
B)	II	IV	I	III
C)	III	IV	II	I
D)	III	I	II	IV

18. Avrupa'da yaşanan bazı gelişmeler siyasî, sosyal, dinî ve ekonomik alanlarda etkili olmuştur.

Buna göre,

I. Coğrafi Keşifler sonucunda Avrupa'ya bol miktarda altın ve gümüş madeni taşındı.

II. Almanya'da başlayıp Avrupa'ya yayılan Reform hareketi gerçekleşti.

III. Fransız İhtilali sonucu toplumda eşitlik, adalet gibi düşünceler yayıldı.

IV. Milliyetçilik akımıyla çok uluslu devletler dağılma sürecine girdi.

Verilen ifadeler ait oldukları alanlarla eşleştirildiğinde hangisi doğru olur?

	SİYASAL	SOSYAL	DİNÎ	EKONOMİK
A)	III	II	I	IV
B)	IV	III	II	I
C)	III	II	IV	I
D)	IV	III	I	II

19. Tanzimat Fermanı'nın ilanından sonra Osmanlı'dan Avrupa'ya giden bazı öğrenciler, burada yönetimde kralın yanında halkın seçtiği bir meclisin bulunduğunu gördüler. Jön Türkler (Genç Osmanlılar) adı verilen bu kişiler ülkeye geri döndüklerinde "meşrutiyet" rejiminin Osmanlı Devleti'nde de uygulanmasını istediler. Onlara göre bu rejim ilan edilirse devlet dağılmaktan kurtarılacaktı. Bununla birlikte ülkede ilk kez anayasa ilan edilerek Osmanlı Mebusan Meclisi açılacaktı.

Verilen bilgiden yola çıkarak aşağıdaki yorumlardan hangisi <u>yapılamaz</u>?

A) Osmanlı Devleti'nde demokratikleşme arayışları vardır.

B) Bazı Osmanlı aydınları rejim değişikliği istemektedir.

C) Jön Türkler anayasal faaliyetleri desteklemektedir.

D) Avrupa'ya giden bazı öğrenciler mutlakiyete ilgi duymuştur.

20.

Görseldeki bilgilerin ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Osmanlı'yı millî bir devlet haline getirmek.

B) Tüm İslam coğrafyasını Osmanlı'ya bağlı tutmak.

C) Çağdaş temellere dayalı yeni bir devlet kurmak.

D) Osmanlı Devleti'ni parçalanmaktan kurtarmak.

21. (I) Mustafa Kemal'in doğduğu Selanik, işlek bir limanı ve iç kesimlerle demir yolu bağlantısı olan Makedonya'nın en gelişmiş kentiydi. (II) Bu şehir Osmanlı'nın batıya açılan kapısı niteliğindeydi. (III) Şehrin önemli ticaret merkezi oluşu çeşitli din ve etnik yapıya sahip insanların bir arada yaşamasını sağladı. (IV) Birçok fikir akımı şehirde kolayca yayılma imkânı buldu.

Numaralı cümlelerden hangisi Selanik'te milliyetçi isyanların başlamasında daha çok etkili olmuştur?

A) I

B) II

C) III

D) IV

22. "Manastır Askeri İdadisi'nde Fransızca'da geri idim. Öğretmen benimle çok ilgilenmiyor, sadece bana uyarılarda bulunuyordu. Bu uyarılar çok gücüme gitti. İlk ev izni zamanında çözüm aradım. İki üç ay gizlice Frerler Okulu'nun özel sınıfına gittim. Böylece okuldakilerden daha fazla Fransızca öğrendim. Edebiyata fazla ilgim yoktu. Ömer Naci bizim sınıfa gelmişti. Benden okuyacak kitap istedi. Bütün kitaplarımı gösterdim. Hiçbirini beğenmedi. Kitaplarımı beğenmemesi gücüme gitti. Şiir ve edebiyat diye bir şey olduğunu o zaman öğrendim. Şiir ve edebiyatla ilgilenmeye başladım."

Verilen bilgiye bakarak Mustafa Kemal'in

I. Kararlılık

II. Azim

III. Açık sözlülük

IV. Çalışkanlık

özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

A) Yalnız IV

B) I ve II

C) I, II ve IV

D) I, II ve III

23. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde birbirinden farklı müfredatlar uygulayan okullar vardı. Bu okullar içerisinde en yaygın olanı daha çok dinî ağırlıklı eğitim veren medreselerdir. Bunun yanında Avrupa tarzı eğitim veren modern okullar da mevcuttu. Modern eğitim veren okulların büyük kısmı askerî okullardı. Bu okulların dışında azınlıklara ait okullar ve yabancı devletler tarafından açılan okullar da bulunmaktaydı.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Osmanlı'da farklı müfredatlar uygulanması eğitim seviyesini artırmıştır.

B) Modern okulların temel amacı asker yetiştirmektir.

C) Osmanlı Devleti'nde eğitimde birlik sağlanamamıştır.

D) Bütün eğitim kurumları Osmanlı Devleti'nin denetimi altındadır.

24. “Günümüzde Yunanistan sınırları içerisinde yer alan Selanik şehri Osmanlı’nın batıya açılan kapısı niteliğindeydi. Önemli limanlara sahip olmasının yanı sıra demir yolu ağları da bulunan bu şehirde hem ulaşım hem de iş imkânlarının fazla olmasına bağlı olarak çok fazla insan yaşıyordu. Şehrin bu kozmopolit yapısının sonucu olarak, farklı diller, farklı kültürler ve farklı dinler bulunmaktaydı. İşte Mustafa Kemal, 1881 yılında böyle bir şehirde dünyaya geldi. Çocukluğunun büyük kısmını da doğduğu şehir olan Selanik’te geçirdi.’’

Selanik şehrinin Mustafa Kemal’in;

I. Açıksözlü

II. Hoşgörülü

III. Demokratik

kişilik özelliklerinden hangilerinin gelişmesine katkı sağladığı söylenebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve II

D) II ve III

25. “Güzel söylemek ve yazmak isteği kalıcı idi. İstanbul’daki harp okulunda ders aralarında kompozisyon alıştırmaları yapıyorduk. Saati elimize alıyor ‘Bu kadar dakika sen, bu kadar dakika ben söyleyeceğim.’ diye yarışmalar düzenliyor ve tartışmalar yapıyorduk. Okulun öğrencileri arasında okunmak üzere el yazımızla bir okul gazetesi çıkardık. Sınıf içinde küçük bir teşkilatımız vardı. Ben gazetenin yönetim kurulunda idim. Gazetenin yazılarını çoğunlukla ben yazıyordum.’’

Bu sözüne göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Hitabete ilgi duymuştur.

B) Sorumluluk bilincine sahiptir.

C) Ortak amaç etrafında toplanmışlardır.

D) Kişisel çıkarları doğrultusunda hareket etmiştir.

26. Mustafa Kemal’in fikir hayatının oluşmasında gittiği okullar, yaşadığı çevre, arkadaşları, öğretmenleri, yerli ve yabancı düşünürlerin katkısı olmuştur. Manastır Askeri İdadisi’nde okurken ‘Vatan Şairi’ Namık Kemal’i, eserlerinde Türkçülüğü ön plana çıkaran Mehmet Emin Yurdakul’u tanıdı. Adalet, eşitlik, özgürlük temalarını işleyen J. J. Rousseau ve Voltaire gibi önemli Fransız yazarların eserlerini okudu. Ayrıca arkadaşı Ömer Naci sayesinde edebiyat ve hitabete, Kolağası Mehmet Tevfik sayesinde tarihe ilgisi arttı.

Metne göre Mustafa Kemal’le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Fikir hayatının oluşmasında birçok etken vardır.

B) Yabancı yazarlardan daha çok etkilenmiştir.

C) Fikir hayatının oluşmasında Manastır Askeri İdadisi etkilidir.

D) Yakın çevresi çok yönlü kişiliğinin gelişmesine katkı sağlamıştır.

27. Daha rüştiyede bir öğrenciyken okuduğu Namık Kemal'in şiirleri ile vatan sevgisi ve özgürlükçü düşünce zihninde yer etmişti. Mustafa Kemal'e göre Namık Kemal "Türk milletinin yıllardır beklediği ses"ti. Öğrenciyken edindiği vatan sevgisini ilk görev yeri olan Şam'da eyleme dönüştürdü. 1920'de o günleri anlatırken "Hürriyet Cemiyeti adında bir dernek kurduk. Bunu genişletmek için aldığımız önlemler arasında benim çeşitli asker sınıflarında staj yapmak bahanesiyle Beyrut, Yafa ve Kudüs'e gitmem vardı. Böylece hareket ettim. İsimlerini saydığım yerlerde teşkilat yapıldı. Yafa'da daha fazlaca kaldım. Oradaki teşkilat daha güçlü oldu. Ancak Suriye'de istediğim derecede işi oluşturmak imkânsız görünüyordu. Ben de işin Makedonya'da daha seri gideceği kanısı vardım. Oraya gitmek için çözüm düşünmekteydim." demişti.

Metinde Mustafa Kemal'in,

I. İdealistlik

II. Örgütleyicilik

III. Vatanseverlik

kişisel özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II

B) Yalnız III

C) II ve III

D) I, II ve III

28. Selanik; dağ eteklerinden yukarıya doğru tırmanan, büyük, durgun körfezinin sularına yayılan ve çevresindeki Roma, Bizans ve Türk surlarının sınırlarını çoktan aşmış, çağdaş Batı ölçütlerindeki rıhtım ve bulvarları boyunca gelişmiş bir kent görünümündeydi. Yıkık istihkâmlarının üzerindeki karmaşık çatıların arasından minareler ve çan kuleleri yükselirdi.

Kent, 1889'da Sırbistan ve Viyana üzerinden demir yoluyla Avrupa'ya bağlanmıştır. Diğer bir demir yolu hattı da kenti, Bulgaristan üzerinden Avrupa'ya ve İstanbul'a bağlamaktaydı. Kentin elektrik ağı 1889'da kurulmuştur. Bu süreçte dokuma fabrikalarında pamuklu ve yünlü kumaş üretilmiş, yabancıların kontrolündeki Düyun-u Umumiye İdaresi'nin bir bölümü olan ve reji olarak bilinen devlet tekelinin himayesinde önemli ölçüde tütün ihraç edilmiştir.

Metinden hareketle Selanik ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) İnanç özgürlüğü yaşanmıştır.

B) Farklı kültürlere ev sahipliği yapmıştır.

C) Sosyal ve siyasî düzeni korunmuştur.

D) Kültürel etkileşim yoğun olarak yaşanmıştır.

29. Makbule Hanım'ın anlattığına göre ana-oğul arasında bir tartışma başlıyor. Zübeyde Hanım 'Ben seni asker yapamam. Baban gibi tüccar yapacağım!' diyor. Mustafa ısrarla 'Ben mutlak asker olacağım. Omzumda basma topu taşıyamam!' diye çıkışıyor ve ayak diriyor. Fakat fayda etmiyor, annesi resmi evrakı mühürlemeyeceğini söylüyor.

Buna göre Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisine ulaşılabilir?

A) Liderliği

B) Kararlılığı

C) İleri görüşlülüğü

D) Vatanseverliği

30. Selanik Askerî Rüştiyesi'nde matematik öğretmeni bir gün:

"Aranızda kimler kendine güveniyorsa kalksın. Onları müzakereci yapacağım." demişti.

Ayağa öyle öğrenciler kalktı ki bunları gören Mustafa, kendini ortaya atmaya cesaret edemedi. Fakat içlerinden birinin emri altına girecekti. Bu da ağırına gitti. Birden kalktı:

"Ben daha iyi yaparım." dedi ve yaptı. O günden sonra sınıfının müzakerecisi oldu.

Parçada Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangilerine vurgu yapılmıştır?

A) Çok yönlülük- Kararlılık

B) Teşkilatçılık- Liderlik

C) Liderlik-Kararlılık

D) Örgütleyicilik-İdealistlik

31. Mustafa Kemal 1899'da Manastır'dan gelip İstanbul Harp Okulu'na başladı. Bu okuldayken Batı'daki gelişmeleri yakından takip edebilmek amacıyla Avrupa'dan çeşitli dergi ve kitaplar getirtti. Ülke sorunlarını takip ederek kaldığı pansiyonda da Fransızca dersleri aldı. 1902 yılında okulundan teğmen olarak mezun oldu.

Parçaya göre Mustafa Kemal'le ilgili yorumlardan hangisi <u>yapılamaz</u>?

A) Harp okulundayken ülkenin durumunu yakından görme imkânı bulmuştur.

B) Öğrenim hayatının ilk yıllarında yabancı dil eğitimine önem vermiştir.

C) Kültürel gelişimine önem vermiş ve Batı'daki yayınları takip etmiştir.

D) İstanbul Harp Okulu'ndan rütbe ile mezun olmuştur.

32. Selanik, Osmanlı Devleti'nin Batı'ya açılan önemli bir liman kentiydi. Aynı zamanda hem İstanbul hem de Avrupa kentleriyle kara ve demir yolu ulaşım ağı gelişmiştir. Farklı dil, din, ırk ve kültürden insanların bir arada yaşadığı, Avrupa'dan gelen gazete, dergi ve fikirlerin hızlıca yayıldığı bir şehirdi. Farklı kültürlerin bir arada yaşaması özgür bir ortam oluşmasını sağlamıştı. Toplumda Batı kültürü ve Türk Kültürü'nün yansımaları bir arada görülebiliyordu.

Bu bilgilere göre Selanik şehrinin yapısı ile ilgili,

I. Siyasî

II. Kültürel

III. Askerî

IV. Ekonomik

özelliklerden hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II

B) II ve IV

C) I, II ve III

D) II, III ve IV

33. Mustafa Kemal'in sınıf arkadaşı Asım Gündüz, hatıralarında harp okulu yıllarında Mustafa Kemal'i şöyle anlatmaktadır:

"Mustafa Kemal doğup büyüdüğü Selanik'in batıyla daha bağlantılı bulunması sebebiyle olacak ki onun dikkat çeken fikirleri vardı. Etrafına topladığı arkadaşlarla cesaretle konuşuyor, onları güzel konuşmasıyla kısa zamanda tesiri altına alıyordu. Bizlerin okumadığı birçok vatan şiirini sık sık tekrarlıyordu. Namık Kemal'in bütün şiirlerini bir defterde toplamıştı. Bu şiirleri kısa zamanda bütün arkadaşlar defterlerimize yazmış ve ezberlemiştik. Bizler vatan, millet ve Türklük fikirlerini ilk defa harp akademisi sıralarında ondan duymuştuk. Tarih okumak onun için en büyük hevesi ve hırsı idi. Fransızca'yı da onun için çok iyi bilmek istiyordu. Osmanlı tarihini Fransızca eserlerden okuyordu."

Buna göre Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliğine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Edebiyat sevgisi

B) Çok yönlülüğü

C) İleri görüşlülüğü

D) Tarih sevgisi

34.

Çocukluğuma ilişkin ilk hatırladığım şey, okula gitmek meselesiyle ilgilidir. Bundan dolayı annemle babam arasında aşırı bir mücadele vardı. Annem mahalle mektebine gitmemi istiyordu. Gümrük Dairesi'nde memur olan babam o zaman yeni açılan Şemsi Efendi Okulu'na devam etmem ve yeni yöntem üzerine okumamdan yanaydı. Sonunda babam işi ustaca bir biçimde çözümledi. Öncelikle alışılmış törenle mahalle okuluna başladım. Böylece annemin gönlü yapılmış oldu. Birkaç gün sonra da mahalle okulundan çıktım. Şemsi Efendi Okulu'na yazıldım.

Mustafa Kemal'in bu cümlelerinden yola çıkarak hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Osmanlı Devleti'nde eğitim öğretim birliği yoktur.

B) Annesi Mustafa Kemal'in geleneksel eğitim almasını istemektedir.

C) Mustafa Kemal meslek seçiminde annesinin etkisinde kalmıştır.

D) Ailesi Mustafa Kemal'in eğitim hayatı hakkında fikir ayrılığı yaşamıştır.

35. Sosyal Bilgiler öğretmeni, görsele göre öğrencilerine Selanik ile ilgili ulaşabilecekleri yargıları sormuştur.

Öğrencilerin cevaplarından,

I. Bir liman şehridir.

II. Ulaşım çeşitliliği olan bir şehirdir.

III. Farklı kültürlerin bir arada yaşadığı bir şehirdir.

hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve II

D) I, II ve III

36. Mustafa Kemal, annesinin isteği üzerine geleneksel eğitim veren mahalle mektebine başladı. Bu okulda eğitimini tamamlamadan babasının istediği, modern eğitim veren Şemsi Efendi Mektebi'ne geçti. Bu okulu tamamladıktan sonra Selanik Mülkiye Rüştiyesi'ne kaydoldu fakat Mustafa Kemal, asker olmak istiyordu. Bu nedenle annesinin istememesine rağmen gizlice askerî rüştiye sınavlarına girdi ve başarılı oldu. Bunun üzerine annesi Mustafa Kemal'i askerî rüştiyeye kaydetmek zorunda kaldı.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in öğrenim hayatı ile ilgili,

I. Öğrenim hayatı boyunca kendi istediği okullarda öğrenim görmüştür.

II. Öğrenim göreceği okullar konusunda annesi ile babası arasında görüş ayrılığı vardır.

III. Öğrenim hayatını sürdürmek istediği okul konusunda kararlı bir tutum sergilemiştir.

çıkarımlardan hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

37. Atatürk'ün doğup büyüdüğü dönemde Osmanlı Devleti, Fransız İhtilali ile ortaya çıkan eşitlik, özgürlük, milliyetçilik gibi kavramlardan etkilendi. Osmanlı gibi çok uluslu yapıya sahip olan devletler özellikle milliyetçilik düşüncesinden olumsuz etkilendi. Bu etki sonucunda Osmanlı Devleti sınırlarında yaşayan azınlıklar ayaklanarak birer birer bağımsızlıklarını ilan etmeye başladı. Osmanlı Devleti ise bu ayaklanmaları önlemek için meşrutiyet yönetimine geçti ancak bu rejim de iç karışıklıkların önlenmesinde yeterli olmadı.

Verilen bilgilerden hareketle,

I. İhtilal sonucunda yeni devletlerin kurulduğu,

II. İhtilalin ulus devletlerin kurulmasında etkili olduğu,

III. İhtilalin olumsuz etkisine karşı Osmanlı Devleti'nin bazı önlemler aldığı,

yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) I ve IIIII

38. Atatürk, gençlik dönemlerinde Batı'daki dergi, gazete ve önemli düşünürleri yakında takip ederdi. Okul arkadaşlarıyla bir araya gelerek Osmanlı Devleti'nin gidişatıyla ilgili fikir alışverişinde bulunurdu. Kendini iyi bir şekilde yetiştirmek için de çok çalışırdı. Öğrenim hayatı boyunca aldığı eğitim onda ulus ve yurt sevgisi ile Türkçülük fikirlerinin olgunlaşmasını sağladı. Fikirlerini kısa sürede halka duyurmak için arkadaşlarıyla birlikte gazete çıkardı.

Metinde Mustafa Kemal'in kişisel özelliklerinden hangisine ulaşılamaz?

A) Vatansever

B) Çalışkan

C) Milliyetçi

D) Demokratik

39. T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretmeni öğrencilerine: ''Mustafa Kemal yerli ve yabancı birçok aydının fikirlerinden etkilenmiştir. Ancak o, bir düşünürün ya da düşünce akımının izleyicisi olarak kalmamış; farklı fikirlerden yararlanarak kendi düşünce dünyasını inşa etmiştir. Bu da Mustafa Kemal'in özgün fikirler üretmesine zemin hazırlamıştır. Bu nedenle Mustafa Kemal'in fikirleri yabancı ideolojilerle açıklanamaz.'' sözlerini söylemiştir.

Buna göre Mustafa Kemal'in düşünce dünyasıyla ilgili,

I. Yabancı ideolojilerden etkilenmemiştir.

II. Yeni fikir ve görüşlere açık bir kişiliğe sahiptir.

III. Farklı fikirlerden yararlanarak düşüncelerini oluşturmuştur.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) II ve III

D) I, II ve III

40.

Mehmet Emin Yurdakul	Tevfik Fikret	Ziya Gökalp
Milli birlik ve beraberlik konularında Mustafa Kemal'i etkilemiştir.	Mustafa Kemal'e farklı bakış açısı kazandırmış, ayrıca onu vatan ve hürriyet üzerine yazdığı eserleri ile etkilemiştir.	Devlet yönetimi ve siyaset kültürü bakımından Mustafa Kemal'i etkilemiştir.

Bu düşünürlerin Mustafa Kemal'e etkileriyle ilgili hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Milliyetçi kişiliğini geliştirmişlerdir.

B) Politik açıdan gelişmesine katkı sağlamışlardır.

C) Askeri yeteneğinin gelişmesinde etkili olmuşlardır.

D) Fikir hayatının gelişmesine katkı sağlamışlardır.

41. Manastır Askerî Lisesi'nde okurken Fransızca dersinden geriydim. Öğretmenim benimle ilgilenmiyor sadece uyarılarda bulunuyordu. Bu uyarılar beni rahatsız etmeye başlamıştı. Fransızcamı geliştirmek için çözüm yolları aradım. Bunun sonuncunda gizlice birkaç ay Frerler okulunda özel sınıfa gittim. Bu sayede okuldakinden daha fazla Fransızca öğrendim. Lise yıllarımda edebiyata pek ilgim yoktu, hatta arkadaşım Ömer Naci okuma kitabı istediğinde verdiğim kitapların hiçbirini beğenmedi. Ömer Naci'nin bu davranışı beni rahatsız etti, kendimi edebiyat ve şiir alanında da geliştirme kararı aldım.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili çıkarılacak en kapsamlı yargı hangisidir?

A) Edebiyat ve şiirde kendini geliştirmiştir.

B) Yüksek bilgi birikimine sahiptir.

C) Gerçekçi bir kişiliği vardır.

D) Azimli ve kararlıdır.

42. **Mustafa Kemal'in fikirlerini etkileyen düşünürlerden bazıları verilmiştir.**

Montesquieu: Yasama, yürütme ve yargının ayrılması gerekliliğini vurgulamıştır.

Voltaire: İnsan hakları konusundaki düşünceleri ile ünlenmiştir.

J.J.Rousseau: Modern demokrasinin temellerinden biri sayılan Toplum Sözleşmesi öğretisi ile ünlenmiştir.

Namık Kemal: Vatan Şairi olarak bilinir, önemli eserlerinden biri de "Vatan Yahut Silistre"dir.

Mehmet Emin Yurdakul: Milli şair olarak bilinir. Türkçülük akımını savunur.

Tevfik Fikret: Yurt ve ulus sevgisi, özgürlük ve adalet temalı şiirleri ile bilinmektedir.

Ziya Gökalp: Türkçülük üzerine yazdığı eserleri ile bilinmektedir.

Buna göre, Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Vatansever kişiliğinin oluşmasında bazı yerli aydınların etkisi vardır.

B) Fikirlerinin oluşumunda yabancı düşünürlerin de etkisi vardır.

C) Güçler ayrılığı ilkesini benimsemesinde yerli düşünürler etkili olmuştur.

D) Demokratik kişiliğinin gelişmesinde yabancı düşünürler de etkili olmuştur.

43. Mustafa Kemal ilk görev yeri olan Şam'da görevliyken devlet meseleleriyle ilgilenmeye devam etmiş, "Vatan ve Hürriyet" adıyla gizli bir cemiyet kurmuştur. Daha sonra 3. Ordu Selanik Tümeni Kurmay Başkanlığı'na atanan Mustafa Kemal bu görevdeyken İstanbul'da meşrutiyeti ortadan kaldırmak için 1909'da 31 Mart İsyanı çıkmıştır. Mustafa Kemal'in adını verdiği Hareket Ordusu İstanbul'a gelip isyanı bastırmıştır.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

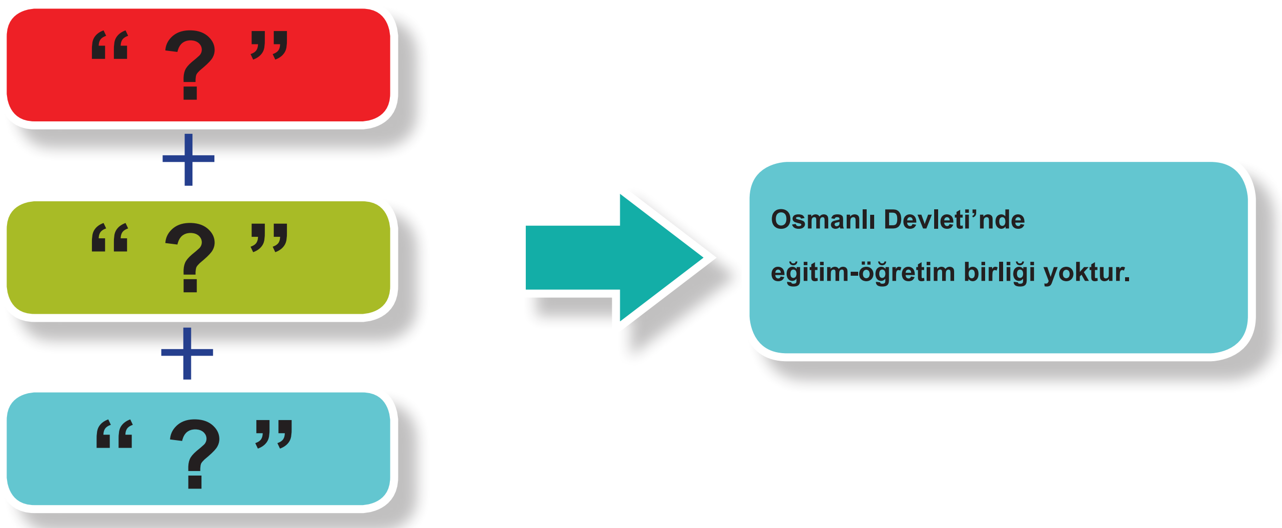
A) Liderlik özelliği ortaya çıkmıştır.

B) Ordunun isyanı bastırması yenilik taraftarı olduğunu gösterir.

C) Devlet meseleleriyle ilk kez Şam'daki öğrencilik yıllarında ilgilenmiştir.

D) Vatan ve Hürriyet adıyla cemiyet kurması teşkilatçılık özelliğini yansıtır.

44. Osmanlı Devleti eğitim sistemi hakkında bilgiler içeren diyagram verilmiştir.

Diyagramda “?” ile gösterilen yere aşağıdaki bilgilerden hangisi <u>yazılamaz</u>?

A) Medrese, azınlık okulları, yabancı okullar ve çağdaş eğitim kurumlarının bir arada eğitim vermesi.

B) Eğitim kurumlarının her birinin müfredatının farklı olmasından dolayı kültürel çatışmanın yaşanması.

C) Eğitim kurumları arasında yabancı okulların üst düzey bir eğitim vermesi.

D) Tek bir merkeze bağlı olmayan bu kurumların denetimi arasında farklılıkların olması.

45. J.J. Rousseau’nun “Toplum Sözleşmesi” adlı eserinde Mustafa Kemal Atatürk tarafından altı çizilmiş olan şu satırlar yer alıyordu;

“Egemenlik hiçbir şekilde bırakılamaz ve devredilemez yine o nedene bağlı olarak vekâleten yürütülemez. Egemenlik halkın iradesini içerir.”

Verilen bilgiye dayanılarak Mustafa Kemal’in J.J.Rousseau’dan hangi alanda etkilendiği söylenebilir?

A) Siyasî

B) İktisadî

C) Sosyal

D) Kültürel

46. **Mustafa Kemal Atatürk, 13 Ocak 1921 tarihinde Meclis'te yaptığı konuşmada kendisi daha rüştiye öğrencisi iken kitaplarını okuduğu Namık Kemal'in bir şiirini okumuştur:**

"Vatanın bağrına düşman dayadı hançerini
Yok mudur kurtaracak bahtı kara maderini"

Bu şiiri okuduktan sonra Mustafa Kemal Atatürk şöyle devam eder:

Vatanın bağrına düşman dayasın hançerini
Bulunur kurtaracak bahtı kara maderini

Namık Kemal'in mısralarına verdiği cevap Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

A) Liderlik
B) Açık sözlülük
C) İleri görüşlülük
D) Ümitsizliğe yer vermemek

47. Türk – İtalyan Savaşı Mustafa Kemal'in ilk savaş deneyimidir. Nitekim Bingazi Umum Kumandanı Yarbay Enver Bey, Millî Savunma Bakanlığı'na 24 Ekim 1912 tarihli yazısında "Mustafa Kemal'in, 18 Aralık 1911'de kendi arzusu ile orduya katıldığını, evvela Derne Şark Kolu Kumandanlığı'nda, daha sonra Derne Kumandanlığı'nda bulunarak, fevkalâde iyi idare ve iktidar gösterdiği gibi gözlerindeki rahatsızlığa rağmen, son zamanlara kadar başarılı hizmette bulunduğunu" rapor etmiştir.

Bu durum Mustafa Kemal'in hangi kişilik özellikleri ile ilişkilendirilebilir?

A) Liderlik – İleri görüşlülük
B) Çok cephelilik – Fedakarlık
C) Fedakarlık – Vatanseverlik
D) Çok cephelilik – Vatanseverlik

48. "...Ülkesini hürriyet ve demokrasiye kavuşturmak uğrunda savaşarak başarı kazanan büyük Türk önderi hakkındaki engin duygularımı ve hayranlığımı iletmek isterim. Atatürk'ün hayatı ve eseri yalnız Türkiye için değil, dünyanın bütün hür milletleri için ilham kaynağı olmaya devam edecektir."

Metinde Mustafa Kemal'in hangi özelliğine değinilmiştir?

A) Barışçıl olma
B) Vatanseverlik
C) İdealistlik
D) Evrensellik

49. Mustafa Kemal, ordunun siyasete karışmasının tehlikelerini sezmeye başlamış, bu görüşlerini 22 Eylül 1909'da Selânik'te toplanan İttihat ve Terakki Büyük Kongresi'nde açıkça dile getirmişti. Fakat cemiyetin önde gelenleri onun bu görüşlerini paylaşmadılar. Mustafa Kemal'i Selânik'te bulunan 38. Piyade Alayı'nda görevlendirdiler. Bu atamada amaç, Mustafa Kemal'i başarısızlığa sürüklemek, bu suretle şevk ve hevesini bir ölçüde kırmak idi. Ama Mustafa Kemal, bu görevde de büyük başarılar gösterdi; eskiden olduğu gibi yine kumandanlarının, arkadaşlarının sevgi ve saygısını kazandı. Selânik garnizonundaki subaylar gittikçe onun etrafında toplanıyorlardı.

Buna göre Mustafa Kemal'in

I. Kararlılık

II. Açık sözlülük

III. Liderlik

Kişilik özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

50. Mustafa Kemal, Meşrutiyet'in ilanı ve sonrasında yapılanları yeterli görmüyordu. Memlekette daha geniş ve köklü değişikliklerin yapılması gerektiğine inanıyordu. Bir süre sonra İttihat ve Terakki Cemiyeti üyeleri ile fikir ayrılığına düştü. Bu cemiyetin ordudan ayrılıp yasal bir partiye dönüşmesi gerektiğini belirtti.

Yukarıdaki metinde Mustafa Kemal'in;

I. Farklı alanlarda da inkılâplar yapılmasını istemiştir.

II. Saltanatın devam ettirilmesi gerektiğini savunmuştur.

III. Siyasî ve askerî gücün tek elde toplanmasına karşı çıkmıştır.

Fikirlerinden hangilerini savunduğu söylenebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve III

D) I, II ve III

51. İtalya, Trablusgarp'ın geri bırakıldığını iddia ederek Osmanlı'ya karşı 29 Eylül 1911'de fiili bir savaş başlattı. İngiltere ve Fransa'nın da desteğini alan İtalya; Derne, Tobruk ve Bingazi'yi işgal etti. Osmanlı Devleti işgaller karşısında, İngilizler'in Mısır'ı işgal etmesi ve denizde de güçlü bir donanmaya sahip olmaması sebebiyle çaresiz kaldı. Bu çaresizlik karşısında aralarında Mustafa Kemal'in de olduğu bir grup genç subay Trablusgarp'a gitme kararı aldı. Mustafa Kemal, gazeteci kılığında Trablusgarp'a girdi. Genç subaylar yerli aşiretleri İtalyanlara karşı örgütledi. Bu örgütleme sayesinde İtalyan askerleri ordu ve donanma bakımından üstün olmalarına rağmen Trablusgarp kıyılarından içeri giremedi. Bu başarı aynı zamanda Mustafa Kemal'in ilk savaş deneyimi de oldu. Bu deneyiminde elde ettiği başarı, Milli Mücadele'de en gelişmiş orduları bile yeneceğinin bir habercisi oldu. Ayrıca Trablusgarp Savaşı, Mustafa Kemal'in halk arasında tanınmasının da başlangıcıydı.

Paragrafta verilenlerden hareketle hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Osmanlı Devleti Trablusgarp'a yardım gönderememiştir.

B) Trablusgarp halkı İtalyan işgaline karşı direnç göstermiştir.

C) Mustafa Kemal'in liderliği ön plana çıkmıştır.

D) Trablusgarp düşman işgalinden kurtarılmıştır.

52. Sofya pek çok yabancı konsolosluk merkezinin bulunduğu bir şehirdi. 1913'te Sofya Ataşemiliterliğine atanan Mustafa Kemal burada sık sık üst düzey toplantı ve balolara katılmış, yabancı devlet adamlarıyla, konsoloslarla tanışma ve konuşma imkânı bulmuştur. Özellikle Sofya'daki modern yaşam tarzı Mustafa Kemal'i etkilemiş; Türk toplumunu çağdaş bir yapıya kavuşturma düşünceleri burada oluşmuştur. Aynı zamanda Bulgaristan'da yaşayan Türklerin sıkıntılarını dinlemiş, onların sosyal ve siyasal hayatlarının gelişmesi için çalışmalar yapmıştır.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Milliyetçilik duygularıyla hareket etmiştir.

B) Sofya'daki sürecinde sosyal etkinliklere de katılmıştır.

C) Türk toplumunu çağdaşlaştırmak için yenilikler yapmıştır.

D) Ataşemiliterlik görevindeyken dış politika deneyimi kazanmıştır.

53. Büyüklük odur ki hiç kimseye iltifat etmeyeceksin hiç kimseyi aldatmayacaksın, memleket için gerçek ülkü neyse onu görecek, o hedefe yürüyeceksin. Herkes senin aleyhinde konuşacaktır. Herkes seni yolundan çevirmeye çalışacaktır. İşte sen bunda karşı koyuşları yok eden olacaksın. Önüne sayılamayacak güçlükler yığacaklardır. Kimseden yardım gelmeyeceğine inanarak bu güçlükleri aşacaksın.

Mustafa Kemal Atatürk'ün konuşmasında onun kişilik özelliklerinden hangisi üzerinde durulmuştur?

A) İleri görüşlülük

B) Vatanseverlik

C) Kararlılık

D) Çok yönlülük

54.

Haritalara göre,

I- Osmanlı Devleti Avrupa'daki topraklarının tamamını kaybetmiştir.

II- Savaşlar sonucunda Arnavutluk bağımsızlığını elde etmiştir.

III- Osmanlı Devleti'nin Yunanistan ile kara bağlantısı kalmamıştır.

çıkarımlardan hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II

B) I ve II

C) I ve III

D) I, II ve III

CEVAP ANAHTARI

1. D-D-D-Y-D-D-Y-D-Y-D

2.
   1. COĞRAFI KEŞIFLER
   2. SANAYI İNKILABI
   3. FRANSIZ İHTILALI
   4. SÖMÜRGE
   5. RÖNESANS - REFORM

3.
   1. Yeniden doğuş anlamına gelen. Avrupa'da sanat, edebiyat ve bilim alanında meydana gelen gelişmeler. (RÖNESANS)
   2. Bir devletin, kendi sınırları dışında, başka devletleri siyasal ve ekonomik egemenli altına alarak yayılması. (SÖMÜRGECİLİK)
   3. Meşrutiyet karşıtlarının İstanbul'da çıkardıkları isyanı bastırmak görevli ordunun adı. (HAREKET ORDUSU)
   4. Avrupa'da 18. yüzyılda bilgiye dayalı özgür ve akılcı düşünmenin ön plana çıktığı dönem. (AYDINLANMA ÇAĞI)
   5. Buhar gücünün makilere uygulanması ile üretim teknolojisinde büyük değişikliklerin meydana geldiği dönem. (SANAYİ İNKILABI)
   6. Fransız İhtilali ile oraya çıkan ve her milletin kendi devletini kurması gerektiğini savunan anlayış. (MİLLİYETÇİLİK)
   7. I. Meşrutiyetin ilan edilmesinde etkili olan Osmanlı aydınlarına verilen isim. (GENÇ OSMALILAR)
   8. Katolik Kilisesinin bozulması ve dini amaçlardan uzaklaşması üzerine dini alanda yapılan yenilikler. (REFORM)
   9. II. Meşrutiyet'in ilan edilmesinde etkili olan cemiyet. (İTTİHAT VE TERAKKİ)
   10. Osmanlı Devleti’nin ilk anayasası. (KANUNİ ESASİ)

4. D-Y-Y-D-D-Y-D-Y-D

5. 5-2-4-3-6-1

6.
   1. Türk milletinin ihtiyaçlarından doğan hayallerini gerçekleştirmek için planlı bir şekilde çalışmıştır. (İDEALİSTLİK)
   2. Trablusgarp’ta İtalyanlara karşı halkı örgütleyerek önemli başarılar elde etmiştir. (BİRLEŞTİRİCİLİK)
   3. Mustafa Kemal ‘’İstikbâl göklerdedir.’’ sözünü söyledikten yıllar sonra savaş uçaklarının savaşlardaki önemi artmıştır. (İLERİ GÖRÜŞLÜLÜK)
   4. Çanakkale Savaşı’nda yaralandığı halde kahramanca savaşmaya devam etmiştir. (VATANSEVER)
   5. Annesi askerî okula gitmesini istememiştir. Ancak o annesinden gizlice askerî okul sınavına girerek askerî okulda okumaya başlamıştır. (KARARLILIK)
   6. Askerlik görevi dışında edebiyat, tarih ve sanatsal faaliyetlerle de ilgilenmiştir. (ÇOK YÖNLÜLÜK)

7.
   1) I. MEŞRUTIYET
   2) OSMANLICILIK
   3) VATANSEVERLIK, TEŞKILATÇILIK
   4) RÖNESANS
   5) ZIYA GÖKALP
   6) TANZIMAT FERMANI

8. D-Y-D-D-Y-D-Y

9.

1. İLERİ GÖRÜŞLÜLÜK
2. VATANSEVERLİK
3. ÇOK YÖNLÜLÜK
4. KARARLILIK

10.

MONTESQUİUE - CUMHURİYETÇİLİK
J.J.ROUSSEAU - YURTTAŞLIK BİLİNCİ
VOLTAİRE - BİLİMSELLİK AKILCILIK
MEHMET EMİN YURDAKUL - MİLLİYETÇİLİK
NAMIK KEMAL - VATANSEVERLİK
TEVFİK FİKRET - İNKILAPÇILIK

11. C
12. C
13. D
14. C
15. D
16. A
17. B
18. B
19. D
20. D
21. C
22. C
23. C
24. D
25. D
26. B
27. D
28. C
29. B
30. C
31. B
32. B
33. C
34. C
35. C
36. C
37. D
38. D
39. C
40. C
41. D
42. C
43. C
44. C
45. A
46. D
47. C
48. D
49. D
50. C
51. D
52. C
53. C
54. A

meb.gov.tr